

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Спеціальність 242 «Туризм»

Освітня програма «Туризм»

Рік навчання – 3, семестр - 6

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 5

Мова викладання українська

Лектор дисципліни

д.е.н., професор Михайліченко Ганна Іванівна

Контактна інформація
лектора (e-mail)

професор кафедри готельно-ресторанної справи та туризму
sv2007_71@ukr.net

Сторінка дисципліни в
Elearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4217>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Організація екскурсійної діяльності» – сформувати у студента систему знань і навичок з теорії, методики та організації екскурсій, які є складовою туристичної діяльності і одними із дієвих засобів пізнання рідної країни, що сприятиме відродженню історичної пам'яті нації та духовності, вихованню національної гордості та любові до батьківщини, формуванню гармонійно розвиненої особистості, прищепленню загальнолюдських цінностей у студентів.

На сучасному етапі туристичний ринок потребує нових підходів до організації екскурсійної діяльності як одного з видів туристичного продукту. Туроператори, що створюють екскурсійний продукт, повинні мати свою оригінальну марку, враховувати споживчий попит та диференціацію обслуговування (в т.ч. появи нових екскурсійних об'єктів, різноманітності екскурсійного продукту).

Формування кадрів туристичної організації – процес відтворення і виховання кваліфікованих фахівців, які у повному обсязі відповідають вимогам щодо технології обслуговування туристів і екскурсантів. Важлива роль при цьому належить підготовці менеджерів туристичної індустрії; екскурсоводів; якісної розробки самої екскурсії, оволодінню методикою і технікою її проведення.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи екскурсійної діяльності				
Тема 1. Теоретичні основи організації екскурсійної діяльності	1/1	Предмет, об'єкт, мета і завдання курсу «Організація екскурсійної діяльності». Сутність екскурсійної діяльності. Теорія екскурсійної справи. Екскурсознавство як вид наукового пізнання. Роль практики в розвитку екскурсознавства	Опитування, тестування (в.т.ч. в elearn), дискусії, презентації	7
Тема 2. Історія розвитку екскурсійної діяльності	1/1	Прообраз туризму в мандрівництві давнини (IX-XIX ст.). Початок організованого туризму, зародження і становлення екскурсійної справи (кінець XIX ст. – початок XX ст.). Створення централізованої системи управління туризмом (1920-1949 рр.) та місце ВЦСТЕ в організації масових екскурсій. Відновлення і розвиток екскурсійної справи в повоєнній радянській Україні (50-80-ті роки XX ст.). Екскурсійна справа на сучасному етапі.	Опитування, тестування (в.т.ч. в elearn), дискусії, презентації	7
Тема 3. Екскурсія і її сутність	2/2	Рекреаційні і туристичні потреби населення. Рекреаційна і туристична діяльність. Рекреаційна і туристична сутність екскурсії. Екскурсія в системі рекреаційної і туристичної діяльності. Екскурсія, як форма спілкування. Сучасна структура організації екскурсійної діяльності. Мета, завдання і форми проведення екскурсійної діяльності. Сутність екскурсійного процесу	Опитування, тестування (в.т.ч. в elearn), дискусії, презентації	14
Тема 4. Основні функції екскурсій	2/2	Поняття функція. Функція наукової пропаганди. Функція інформації. Функція організації культурного дозвілля. Функція розширення культурно-технічного кругозору. Функція формування інтересів людини. Поєднання двох і більше функцій в екскурсії.	Опитування, тестування (в.т.ч. в elearn), дискусії, презентації	14

		Особливості функції екскурсії для різних груп екскурсантів: для дітей та підлітків; для молоді; для дорослих людей; для інвалідів; для іноземних туристів		
Тема 5. Ознаки екскурсій і екскурсійний метод пізнання	2/2	Ознаки екскурсії (загальні, специфічні). Поняття «метод». Види методів діяльності людини. Екскурсійний метод пізнання, його значення, мета і завдання. Особливості і головні вимоги до екскурсійного методу пізнання. Вимоги до професійної компетентності туристичних гідів (ДСТУ EN 15565:2016 Туристичні послуги. Вимоги до професійної підготовки та кваліфікаційних програм для гідів (EN 15565:2008, IDT); ДСТУ EN 13809:2018 Послуги туристичні. Туристичні агенції та туристичні оператори. Терміни та визначення (EN 13809:2003, IDT) в екскурсійній діяльності. Виявлення сучасних положень діяльності екскурсійних закладів, щодо організації екскурсійного обслуговування	Опитування, тестування (в.т.ч. в elearn), дискусії, презентації	14
Тема 6. Екскурсія як педагогічний процес	2/2	Екскурсія як педагогічний процес. Компоненти педагогічної діяльності екскурсовода. Поєднання завдань навчання та виховання. Педагогічна техніка, її основні елементи. Використання методів привчання, вимоги, заохочення, переконання в екскурсії, емоційне наповнення екскурсійного процесу	Тестування (в.т.ч. в elearn), опитування, презентації, самостійна робота (в.т.ч. в elearn)	14
Тема 7. Елементи психології і логіки в екскурсії	2/2	Екскурсія як метод пізнання. Сукупність уявлень: пізнання об'єкту; уявлення пов'язані з мисленням та ін. Індуктивний і дедуктивний методи пізнання в екскурсіях. Закони та вимоги логіки. Завдання логічних суджень. Значення логіки в підвищенні ефективності екскурсії	Тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії, презентації, Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	16
Тема 8. Класифікація екскурсій. Тематика і зміст екскурсій	2/2	Класифікація екскурсій, принципи і критерії класифікації. Тема, сутність поняття. Тематика екскурсій, як сутність тем. Визначення тематичної екскурсії,	Тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії, презентації,	14

		її завдання. Визначення композиції екскурсії. Ведуча підтема в екскурсії, її роль в екскурсіях. Назва екскурсії. Оглядові екскурсії по місту та методичні прийоми їх проведення. Екскурсії на історичну тематику та методичні прийоми їх проведення. Екскурсії на археологічну тематику та методичні прийоми їх проведення. Мистецтвознавчі екскурсії та методичні прийоми їх проведення. Літературні екскурсії та методичні прийоми їх проведення. Музейні екскурсії та методичні прийоми їх проведення. Природознавчі і географічні екскурсії та методичні прийоми їх проведення. Красознавчі екскурсії та методичні прийоми їх проведення. Країнознавчі екскурсії та методичні прийоми їх проведення. Заміські екскурсії та методичні прийоми їх проведення. Виробничі екскурсії та методичні прийоми їх проведення. Екскурсії на архітектурно-містобудівні теми та методичні прийоми їх проведення	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Разом за модулем 1	14/14			100
Змістовний модуль 2. Професійна діяльність екскурсовода й управління екскурсійною справою				
Тема 9. Показ і розповідь в екскурсії	2/2	Показ – основний елемент екскурсії, його сутність. Види показу на екскурсії і його особливості. Ступені показу в екскурсії. Методика послідовної діяльності екскурсовода при показі об'єктів. Сутність розповіді на екскурсії, основні вимоги, особливості. Трансформація усної розповіді до зорових образів. Індивідуальні особливості мови екскурсовода. Визначення вказівок екскурсовода для організації екскурсійної діяльності екскурсантів	Тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії. Ситуаційні завдання, практичні завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	12

Тема 10. Поєднання показу та розповіді в екскурсії	2/2	Показ і розповідь – два головні елементи екскурсії, їх поєднання. Процес становлення екскурсії. П'ять рівнів процесу показу та розповіді. Зв'язок трьох компонентів екскурсії – основа активності показу і розповіді. Аналіз зростання екскурсійної ситуації. Активізація екскурсійного об'єкту. Підвищення ролі екскурсовода. Зростання активності екскурсантів	Опитування, дискусії, презентації, Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	12
Тема 11. Екскурсійна методика і шляхи її вдосконалення	2/2	Сутність екскурсійної методики. Предмет та види екскурсійної методики, основні вимоги. Використання методичної літератури на екскурсіях. Робота з архівними документами та укомплектування «портфеля екскурсовода». Сучасні шляхи вдосконалення екскурсійної методики. Новітні форми проведення екскурсії. Особливості організації екскурсії-квесту	Опитування, дискусії. Ситуаційні завдання, практичні завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	12
Тема 12. Технологія підготовки нової екскурсії	2/2	Підготовка нової екскурсії. Класифікація екскурсійних об'єктів і критерії їх оцінки. Картки (паспорти) пам'ятників задіяних в екскурсіях. Вивчення особливостей кожного із пам'яток історії і культури. Оцінка зовнішнього виду пам'яток – їх естетичності, виразності, збереження. Об'єм інформації пізнавальної цінності та відомості об'єкту. Особливості розміщення екскурсійного об'єкту. Охорона пам'яток історії та культури	Ситуаційні завдання, практичні завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	14
Тема 13. Методична розробка та тематична карта екскурсії	2/2	Основні вимоги до складання екскурсійного маршруту. Визначення методичних прийомів та техніки ведення екскурсії. Складання методичної розробки екскурсії. Об'їзд (обхід) в екскурсійному маршруті. Підготовка контрольного тексту екскурсії. Складання індивідуального тексту екскурсії. Прийом та здача екскурсії. Затвердження екскурсії і екскурсійного маршруту. Комплектування «портфеля екскурсовода». Обов'язкова документація екскурсії	Тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії Ситуаційні завдання, практичні завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	14

Тема 14. Методика та техніка проведення екскурсії	2/2	Поняття «методичний прийом». Призначення методичних прийомів, щодо організації екскурсійної діяльності, їх класифікація. Методичні прийоми показу та розповіді, їх значення в екскурсійній діяльності. Особливі методичні прийоми в екскурсійній діяльності. Техніка ведення екскурсії. Засвоєння екскурсоводом методичних прийомів і техніки ведення екскурсії	Ситуаційні завдання, практичні завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	12
Тема 15. Професійна майстерність екскурсовода	2/2	Професія і спеціальність екскурсовода. Етапи становлення професії екскурсовода. Екскурсознавча майстерність. Професійна майстерність екскурсовода і шляхи її підвищення. Особистість екскурсовода. Практичні вміння і навички екскурсовода. Ораторське мистецтво екскурсовода. Позамовні засоби спілкування Комунікативна майстерність екскурсовода. Ерудиція і інтуїція екскурсовода. Жести екскурсовода. Мова екскурсовода. Темперамент екскурсовода. Емоції і почуття екскурсовода і екскурсантів. Авторитет екскурсовода як сукупність деяких сторін. Зовнішність екскурсовода. Культура поведінки екскурсовода, шляхи її формування. Специфіка роботи екскурсовода з іноземними туристами та екскурсантами	Тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії Ситуаційні завдання, практичні завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	12
Тема 16. Організаційно-інституційні засади розвитку екскурсійної справи в Україні	2/2	Державне регулювання туристичної і екскурсійної діяльності в Україні. Основи правового регулювання в екскурсійної діяльності. Загальні положення законодавства України щодо екскурсійної діяльності. Правовий статус екскурсанта. Страхування, медична допомога, забезпечення безпеки при організації туристичної і екскурсійної діяльності. Організація підприємства в сфері надання екскурсійних послуг. Організаційно-правові основи	Тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії Ситуаційні завдання, практичні завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	12

		функціонування екскурсійних установ. Міжнародні правові акти з регулювання туристичної і екскурсійної діяльності	
Разом за модулем 2	16/16		100
Разом за семестр	30/30		70
Екзамен			30
Всього за курс			100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано